

Förslag A 1986/UKK
Behandlas i Utskottet för kunskap och kultur i Norden

Betänkande över delegationsförslag om Pisa-undersökning (A 1986/UKK)

Utskottet för kunskap och kultur i Norden föreslår att Nordiska rådet rekommenderar Nordiska ministerrådet

att etablera ett nordiskt nätverk inom utbildningsområdet för att leverera kunskapsstöd till utbildningsministrarna i de nordiska länderna om åtgärder för att förbättra nordiska elevers studieresultat. Särskild vikt bör läggas vid att förbättra elevernas läs- och ordförståelse

Bakgrund

Udvalget for kundskab og kultur i Norden har på mødet i april taget delegationsforslaget om Pisa-undersøgelsen til første behandling. Udvalget besluttede at gå videre med forslaget men ønskede imidlertid ikke, at det skulle være for bredt og udgiftskrævende.

Sekretariatet har efter mødet forhørt sig hos blandt andet Nordisk Ministerråds sekretariat for Uddannelse & Forskning for at indhente information om det pågående arbejde på området.

Sveriges formandskab i Nordisk Ministerråd 2024 har sat fokus på årsagerne til de faldende PISA-resultater og mulige løsninger.

Emnet var til en særlig temadrøftelse på Ministerrådets for uddannelse og forsknings (MR-U) møde den 3. maj 2024. Særlig fokus var på at drøfte tiltag til at fremme unges interesse for de såkaldte STEM-fagene (Science, Technology, Engineering og Mathematics) på alle uddannelsesniveauer.

På mødet drøftede MR-U desuden, hvilke aspekter inden for temadrøftelsen var relevante at arbejde videre med på nordisk plan. Der var enighed om fælles og komplekse udfordringer i Norden med faldende PISA-resultater. Udfordringsbilledet, som også afspejles i MR-U's samarbejdsprogram for 2025-2030, og som EK-U og NMRS kan arbejde videre med i form af fælles nordiske tiltag inden for de kommende arbejdsplaner, blev også drøftet på mødet.

Hvad gælder især at øge interessen for STEM-fagene drøftede MR-U, på initiativ fra det svenske formandskab, interessen for at udarbejde en fællesnordisk STEM-strategi.

Det svenske formandskab inviterede til et seminar om Pisa-resultaterne i Norden den 24. maj i Stockholm og en optagelse fra seminaret er tilgængelig på internettet.¹

Der er i skrivende stund [august 2024] ikke iværksat konkrete tiltag efter seminaret men Nordisk Ministerråds sekretariat (NMRS) oplyser at der er klar opbakning om at have fortsat fokus på PISA-resultaterne. NMRS påpeger blandt andet at der tidligere er blevet udarbejdet nordiske rapporter om nordiske resultater i bl.a. PISA: såkaldte Northern Lights publikationer.

Der er i denne sammenhæng etableret et nordisk netværk bestående af eksperter fra de nationale uddannelsesmyndigheder, der er ansvarlige for evalueringsaktiviteterne, som har foreslået temaer for kommende Northern Lights publikationer.

NMRS forestiller sig, at dette netværk kan aktiveres igen i relation til nyeste PISA. PISA er også på dagsordenen i arbejdsplan for 2025-2027 i tilknytning til det kommende samarbejdsprogram.

Utskottets synpunkter

Udvalget for kundskab og kultur i Norden kan med stor tilfredshed konstatere at Nordisk Ministerråd for Uddannelse & Forskning og især det Sveriges formandskab i Nordisk Ministerråd 2024 har sat fokus på årsagerne til de faldende PISA-resultater og mulige løsninger. Udvalget støtter op om det fortsatte arbejde og de konkrete fællesnordiske tiltag til at reagere på de faldende resultater.

Udvalget har ved delegationsforslagets behandling ønsket, at det ikke skulle være for bredt og udgiftskrævende. Udvalget foreslår derfor en ændring på beslutningsteksten.

Det foreslås derfor nu at Nordisk Råd anbefaler Nordisk Ministerråd at "etablera ett nordiskt nätverk inom utbildningsområdet för att leverera kunskapsstöd till utbildningsministrarna" hvor der i det oprindelige delegationsforslag blev foreslået at Nordisk Råd anbefaler Nordisk Ministerråd at "inrätta en professionell rådgivningskommitté inom utbildningsområdet för att vägleda utbildningsministrarna".

¹ Se Sveriges formandskabs Youtube-kanal: <https://www.youtube.com/playlist?list=PLwzeBizrSx3bsYZebFK8gbtWN-FcoqAH->

Mariehamn, den 17. september 2024

Kirsti Leirtrø (A)

Lars Mejern Larsson (S)

Per Husted (S)

Pinja Perholehto (sd)

Catarina Deremar (C)

Kathrine Kleveland (Sp)

Noora Fagerström (saml)

Ville Väyrynen (saml)

Timo Furuholm (vänst)

Victoria Tiblom (SD)

Helge André Njåstad (FrP)